

Analys för att möjliggöra anpassning till det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program

Återrapportering av ett regeringsuppdrag

Analys för att möjliggöra anpassning till det europeiska
förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program

Återrapportering av ett regeringsuppdrag

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2026

Författare: Rapporten har författats av Sebastian Steele, Stella Annani och Charlotte Ejsing.

Diarienummer: UKÄ 00057-26

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Inledning.....	5
Bakgrund.....	6
UKÄ:s kvalitetssäkringssystem i en europeisk kontext.....	7
Det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program.....	9
Anpassning till det europeiska förfarandet.....	10
Förslag om tillägg i UKÄ:s instruktion.....	10
Anpassning till de olika delarna av det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program.....	11
Påverkan på UKÄ och kvalitetssäkringssystemet.....	12
Ökad administration och ökad kostnad.....	12
Undantag från granskningar och administrativ påverkan.....	13
Språkliga frågor.....	14
Principer för deltagande i granskningar.....	14
Relation till övriga kvalitetssäkringssystemet.....	15
Offentlighetsprincipen och hantering av handlingar.....	15
Genomförande av anpassning till det europeiska förfarandet.....	15
Slutsats.....	17

Sammanfattning

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har fått i uppdrag av regeringen att utreda hur en anpassning ska göras till det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program, med utgångspunkt i myndighetens uppgift rörande kvalitetssäkring. Myndigheten ska beakta de överenskommelser för kvalitetssäkring som finns inom ramen för Bolognaprocessen.

Svenska lärosäten ingår redan idag i granskningar av gemensamma program via utländska kvalitetssäkringsorganisationer. Det kan vara så att ett eller flera av de lärosäten som deltar i programmet inte har något generellt examenstillstånd, alltså inte är självackrediterande. De behöver då genomgå en ackrediteringsprocess för att kunna starta program i enlighet med de nationella bestämmelserna i deras respektive hemländer.

I analysen har UKÄ fokuserat på att utreda möjliga hinder för en anpassning. Rapporten visar att stora delar av det europeiska förfarandet är förenliga med UKÄ:s arbetssätt. Det finns dock i dagsläget juridiska begränsningar, särskilt när det gäller möjligheten att erkänna granskningar som genomförts av utländska kvalitetssäkringsorganisationer. För att genomföra granskningar av gemensamma program som ges av ett svenskt lärosäte i samarbete med utländska lärosäten krävs en instruktionsändring.

Antalet granskningar bedöms initialt vara begränsat, men kan på sikt påverka myndighetens resursbehov och planering. Frågor om språkanvändning, deltagande i internationella granskningar, relationen till det nationella kvalitetssäkringssystemet samt hantering av handlingar i internationella samarbeten behöver hanteras inom UKÄ:s framtida metodutveckling.

Mot denna bakgrund föreslår UKÄ ett tillägg i sin instruktion för att möjliggöra granskning av gemensamma program inom ramen för det europeiska förfarandet.

Inledning

I rapporten redovisas det regeringsuppdrag enligt vilket Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska utreda möjligheterna för anpassning till det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program.

I Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Universitetskanslersämbetet¹ har regeringen beslutat att ge Universitetskanslersämbetet i uppdrag att göra en:

Analys för att möjliggöra anpassning till det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program

Universitetskanslersämbetet ska utreda hur en anpassning ska göras till det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program med utgångspunkt i myndighetens uppgift rörande kvalitetssäkring i förordningen (2012:810) med instruktion för Universitetskanslersämbetet samt regeringens skrivelse Kvalitetssäkring av högre utbildning (skr. 2015/16:76). Myndigheten ska beakta de överenskommelser för kvalitetssäkring som finns inom ramen för Bolognaprocessen. Uppdraget ska redovisas senast den 15 juni 2026 till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet).²

Rapporten har följande struktur: Initialt ges en bakgrundsbeskrivning, följt av en kort beskrivning av det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program och vilka moment som harmonierar respektive inte harmonierar med det svenska nationella kvalitetssäkringssystemet och dess regelverk.

Därefter redovisar vi på vilket sätt UKÄ och det nuvarande nationella kvalitetssäkringssystemet skulle påverkas av att UKÄ genomför granskningar enligt det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program.

Slutligen presenteras ett förslag som innebär en ändring i UKÄ:s instruktion.

¹ <https://www.statskontoret.se/statsliggaren/regleringsbrev/index?rbid=25862>

² ibid

Bakgrund

UKÄ har sedan år 2022 bevakat den europeiska utvecklingen inom högre utbildning och även deltagit i flera europeiska arbetsgrupper, bland annat inom det europeiska området för högre utbildning (EHEA, *European higher education area*), TPG C³. UKÄ har tidigare publicerat rapporten *Transnationell Kvalitetssäkring*⁴, där svenska lärosätens erfarenheter av kvalitetssäkring av Europauniversitet och av transnationella gemensamma program beskrivs. Studien baseras på en enkät och intervjuer med ett urval av lärosäten, som UKÄ genomförde i samarbete med Universitets- och högskolerådet (UHR). UHR hade ett regeringsuppdrag att kartlägga och analysera svenska lärosätens förutsättningar för att delta i Europauniversitet, *Uppdrag att kartlägga frågor om Europauniversitet*⁵.

En gemensam europeisk examensmärkning

Våren 2024 kom Europeiska kommissionen med ett paket för högre utbildning⁶, som innehåller mer långtgående ambitioner än vad som följer av Bolognaprocessen. Den innehöll bland annat en färdplan för genomförandet av en examensmärkning och eventuellt europeisk examen⁷. Våren 2025 beslutade Europeiska unionens råd, med utgångspunkt i kommissionens förslag, om en resolution där det föreslås att en gemensam europeisk examensmärkning införs i tre faser. Rådet har även godkänt en rekommendation om ett europeiskt system för kvalitetssäkring och erkännande inom högre utbildning. Enligt EU-kommissionen är initiativen ett sätt att underlätta för gemensamma program och deras

---

³ Thematic Peer Group C

⁴ Transnationell kvalitetssäkring (2024)

Svenska lärosätens erfarenheter av kvalitetssäkring av Europauniversitet och gemensamma program
Rapport 2024:14

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2024

⁵ Regeringen. *Uppdrag att kartlägga frågor om Europauniversitet, Regeringsbeslut U2022/04065*. Stockholm: Regeringskansliet, 2022.

⁶ <https://education.ec.europa.eu/news/commission-presents-a-blueprint-for-a-european-degree>

⁷ För en sammanfattning av kommissionens paket för högre utbildning, se departementets faktapromemoria:

<https://www.regeringen.se/faktapromemoria/2024/05/202324fpm55/>

kvalitetssäkring⁸, samt för automatiskt erkännande inom ett sammanhållet europeiskt område för utbildning.

Den pågående utvecklingen med implementeringen av en europeisk examensmärkning aktualiserar behovet av att UKÄ kan genomföra granskningar av gemensamma program enligt det europeiska förfarandet. En europeisk examensmärkning är inte en examen men skulle kunna fungera som en kvalitetsstämpel. Enligt både tidigare och nuvarande förslag är kriterierna för europeisk examen och europeisk examensmärkning desamma. Kriterierna kan delas upp i organisatoriska kriterier och innehållsliga.⁹ De organisatoriska kriterierna rör bland annat den externa kvalitetssäkringen som föreslås göras i enlighet med det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program.

EU-kommissionens universitetsstrategi i korthet

Kommissionens universitetsstrategi, som publicerades den 18 januari 2022, omfattar fyra flaggskepp för att stärka den europeiska dimensionen inom högre utbildning och forskning:

- Europauniversitetsinitiativet
- en gemensam europeisk examen
- en juridisk form för allianser mellan högre utbildningsanstalter
- ett europeiskt studentkort.¹⁰

UKÄ:s kvalitetssäkringssystem i en europeisk kontext

UKÄ:s nuvarande kvalitetssäkringssystem togs fram med en tydlig ambition att Sverige skulle återfå sitt fullvärdiga medlemskap i *The European Association for Quality Assurance in Higher Education* (ENQA). Det var i det utvecklingsarbetet viktigt att följa de europeiska

⁸ Inom förslaget till en gemensam examensmärkning är det kvalitetssäkringsorganisationer som genomför granskningar av gemensamma program enligt det europeiska förfarandet som kan bli aktuella för att utfärda europeisk examensmärkning eller examen. Om dessa kvalitetssäkringsorganisationer utför lärosätessgranskningar finns det i kommissionens underlag ett förslag på att det ska finnas möjlighet att delegera detta uppdrag till lärosäten som granskas genom lärosätessgranskningar och har generella examenstillstånd (*self-accrediting*).

⁹ Se vidare bilaga 2 i rådets rekommendation.

¹⁰ Se regeringens faktagranskning: 2021/22:FPM63; https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/fakta-pm-om-eu-forslag/universitetsstrategin_h906fpm63/

principerna för kvalitetssäkring, ESG, och att tydliggöra att det primära ansvaret för kvaliteten inom högre utbildning ligger hos lärosätena själva. Av det följde att lärosätesgranskningar återinfördes och blev en viktig del i kvalitetssäkringssystemet, samtidigt som volymen utbildningsutvärderingar minskade och fick fokus på i första hand yrkesutbildningar.

Examenstillståndsprövningar ingår i systemet precis som tidigare, medan de tematiska utvärderingarna är ett nytt inslag. I regeringens skrivelse från 2015, som låg till grund för UKÄ:s instruktion och metodarbetet, nämndes även gemensamma program mellan lärosäten i olika länder och behovet av att erkänna respektive lands kvalitetssäkring. I regeringens skrivelse *Kvalitetssäkring av högre utbildning* (2015/16:76)¹¹ anges följande:

För att skapa legitimitet för svensk högre utbildning utomlands är det viktigt att beakta internationella principer för kvalitetssäkring. [...] Det sker också en utveckling mot **ett ökat antal gemensamma program mellan svenska och utländska lärosäten**. Därmed växer också behovet av att *erkänna* respektive lands kvalitetssäkring och av att **utveckla gemensamma principer för kvalitetssäkring**. [...] Det är vidare betydelsefullt att både lärosätena och Universitetskanslersämbetet följer och deltar i internationellt utvecklingsarbete gällande kvalitetssäkring av högre utbildning. Universitetskanslersämbetet bör ansvara för att vidareutveckla kvalitetssäkringssystemet i förhållande till den internationella utvecklingen. (UKÄ:s fetmarkeringar)

---

¹¹ *Kvalitetssäkring av högre utbildning* (2015/16:76)

Det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program

Det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program¹² har tagits fram för att underlätta kvalitetssäkringen av dessa program. I Sverige är flertalet lärosäten i olika utsträckning självackrediterade, det vill säga att de har tillstånd att starta program utan att först ansöka om examenstillstånd hos UKÄ. Men i många andra länder inom Europa behöver program som startas ackrediteras av en extern kvalitetssäkringsorganisation, oavsett om det är en del av ett gemensamt program. Det innebär att program som ges av lärosäten i flera länder kan behöva genomgå multipla ackrediteringar/granskningar. Det europeiska förfarandet är framtaget för att det ska räcka med en granskning som ska gälla i samtliga länder som är involverade i programmet.

Med gemensamma program avses i det här sammanhanget ett gemensamt program som ges av minst två lärosäten i två länder. Dessutom ska programmet ha en integrerad utbildningsplan och leda till en gemensam examen eller till dubbla/multipla examina.

Metoden som godkändes av ministrarna inom det europeiska området för högre utbildning (EHEA, *European Higher Education Area*) 2015, baserar sig på de europeiska standarderna för kvalitetssäkring (ESG). Den avser att

- avlägsna ett viktigt hinder för utvecklingen av gemensamma program genom att fastställa standarder för dessa program som bygger på överenskomna verktyg i det europeiska området för högre utbildning, utan att tillämpa fler nationella kriterier, och
- främja integrerade förfaranden för kvalitetssäkring av gemensamma program som verkligen återspeglar deras gemensamma karaktär.

---

¹² Bilaga 1

Anpassning till det europeiska förfarandet

Förslag om tillägg i UKÄ:s instruktion

Utbildningar som leder till gemensam examen regleras i 1 kap. 17 § högskolelagen (1992:1434), HL, och 6 kap. 11 a-f §§ högskoleförordningen (1993:100), HF. I dagsläget saknar UKÄ ett mandat för att granska dessa utbildningar, trots att det rör sig om utbildningar som leder till en svensk examen (kan leda till dubbel, multipel eller gemensam examen).

I förarbetena till bestämmelsen i 1 kap. 17 § HL uttalade regeringen att endast den del av utbildningen som en svensk högskola anordnar omfattas av dåvarande Högskoleverkets kvalitetsutvärderingssystem. Vidare framförde regeringen att i de fall ett utländskt lärosäte ingår i utbildningssamarbetet bör det svenska lärosädet genom överenskommelsen om utbildningssamarbete säkerställa att de kurser som inkluderas i den svenska examen också håller en hög kvalitet (prop. 2008/09:175 s. 50).

Svenska lärosäten deltar i granskningar av gemensamma program inom sina samarbeten. Det kan vara så att ett eller flera av de utländska lärosäten som deltar i programmet inte har något generellt examenstillstånd, alltså inte är självackrediterande. De behöver då genomgå en ackrediteringsprocess för att kunna starta program i enlighet med de nationella bestämmelserna i deras respektive hemländer. Eftersom UKÄ inte har något mandat att utföra sådana granskningar måste lärosätena välja en utländsk kvalitetssäkringsorganisation.

UKÄ föreslår att regeringen inför ett tillägg i instruktionen till UKÄ. Detta för att UKÄ ska kunna genomföra kvalitetsgranskningar av gemensamma program som ges av svenskt lärosäte i samarbete med ett eller flera utländska lärosäten. Granskningarna skulle göras enligt den modell som kallas för det europeiska

förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program (*European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes*)¹³.

Ämbetet föreslår att det i 2 § i förordningen (2021:810) med instruktion för Universitetskanslersämbetet införs ett tillägg med följande lydelse:

Myndigheten får genomföra kvalitetssäkring av sådan utbildning som avses i 1 kapitlet 17 § första stycket 3 högskolelagen (1992:1434).

Anpassning till de olika delarna av det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program

Del A (se bilaga 1) har rubriken: **Tillämpning i olika system för extern kvalitetssäkring**. Det framgår bland annat att: "Resultatet ska godtas i alla länder inom det europeiska området för högre utbildning. Beroende på det nationella regelverket ska beslutet om extern kvalitetssäkring träda i kraft eller erkännas i alla länder där programmet erbjuds, i enlighet med Bukarestkommunikén."¹⁴

Granskningar som gjorts av en utländsk EQAR-registrerad kvalitetssäkringsorganisation kan i dagsläget inte erkännas i Sverige. För att detta ska vara möjligt krävs att riksdagen godkänner överlåtelse av beslutanderätten i kvalitetssäkringsärendena till de utländska kvalitetssäkringsorganisationerna.

UKÄ bedömer dock att myndigheten skulle kunna utföra en granskning av gemensamma program om den instruktionsändring som föreslås i den här rapporten kommer till stånd. Detta eftersom erkännandefrågan inte är avgörande för utförandet av granskningen. UKÄ kan också i huvudsak omhänderta frågan så som beskrivs senare i rapporten under "Undantag från granskningar och administrativ påverkan".

Del B har rubriken **Standarder för kvalitetssäkring av gemensamma program i det europeiska området för högre utbildning**. Eftersom standarderna inom del B

---

¹³ Se bilaga 1

¹⁴ Bilaga 1, s. 2.

utgörs av standarderna 1.1-1.9 i ESG så är de förenliga med UKÄ:s nuvarande kvalitetssäkringssystem, som nyligen granskats av ENQA.

UKÄ bedömer att det inte förekommer några hinder för en anpassning till Del B.

Del C hanterar **Förfarande för extern kvalitetssäkring av gemensamma program i det europeiska området för högre utbildning**. Del C beskriver hur genomförandet av en granskning enligt det europeiska förfarandet ska utföras dvs. ESG 2.1-2.7.

UKÄ har nyligen genomgått en granskning för förnyat medlemskap i ENQA. Inom ramen för den granskningen har UKÄ fått godkänt på samtliga bedömningsgrunder som beskrivs i Del C.

Avsnitt 3. *Platsbesök* i Del C baserar sig på ESG 2.3 och beskriver hur platsbesöket bör genomföras inom det europeiska förfarandet. Metoden förordar att platsbesök görs på plats. UKÄ bedömer att i de fall där fysiska platsbesök är nödvändigt så bör platsbesöket ske vid det svenska lärosätet.

UKÄ bedömer att det utöver ovanstående inte förekommer några hinder för en anpassning till Del C.

Påverkan på UKÄ och kvalitetssäkringssystemet

Ökad administration och ökad kostnad

UKÄ bedömer att befintliga resurser bör täcka kostnaderna vad gäller granskningar som avses i ändringen av instruktionen. Kostnaderna inom granskningen ligger framförallt på arvode till sakkunniga bedömare. I vissa andra länder är granskningen avgiftsfri om ett lärosäte från den inhemska högskolestrukturen ingår i utbildningssamarbetet (till

exempel UniBASQ från Spanien). UKÄ:s bedömning är att granskningen bör vara avgiftsfri om ett svenskt lärosäte ingår i utbildningssamarbetet, i likhet med övriga granskningar som UKÄ utför. Under de senaste fem åren har det rört sig om ett begränsat antal granskningar per år utslaget på alla kvalitetssäkringsorganisationer i *European Quality Assurance Register for Higher Education* (EQAR) varför det mest troliga för UKÄ är att det skulle komma att handla om ett fåtal ärenden.

Införandet av granskningar enligt det europeiska förfarandet kan däremot innebära ökade kostnader för UKÄ på lång sikt om ett större antal utbildningssamarbeten med svenska lärosäten väljer att granskas av UKÄ. Det kan även leda till en ökad administrativ belastning för myndigheten genom att göra det svårare att planera verksamheten, eftersom antalet ärenden i större utsträckning kan komma att bero på internationella samarbeten och initiativ från lärosäten.

Undantag från granskningar och administrativ påverkan

På systemnivå

Som redan nämnts kan UKÄ i nuläget inte erkänna granskningar varken direkt eller indirekt om det gjorts av en utländsk EQAR-registrerad kvalitetssäkringsorganisation eftersom det skulle innebära överlåtelse av förvaltningsuppgifter till tredje part.

UKÄ har dock valt att inte utreda frågan vidare utifrån vad som har beskrivits ovan.

I det enskilda fallet

Sedan instruktionsändringen för UKÄ 2017, som utgår från regeringens skrivelse från 2015¹⁵, har UKÄ inte något uppdrag att göra utbildningsutvärderingar av all högskoleutbildning så som var fallet tidigare med utvärdering av huvudområden. Det är istället ett gemensamt ansvar som delas av myndigheten och lärosätena.

---

¹⁵ Kvalitetssäkring av högre utbildning (2015/16:76)

Som ett första led i en anpassning till det europeiska förfarandet skulle gemensamma program som redan granskats av en EQAR-registrerad organisation kunna delvis undantas från UKÄ:s utbildningsutvärderingar. Eftersom UKÄ:s utbildningsutvärderingar görs utifrån ett urval som bygger på den samlade kunskapen vid myndigheten, finns det i praktiken en möjlighet att kunna undanta gemensamma program som utvärderats externt av utländsk EQAR-registrerad organisation enligt det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program.¹⁶ Detta bör vara något UKÄ kan besluta om.

Språkliga frågor

En fråga som kan aktualiseras är hur språklagen (2009:600) ska tillämpas i samband med granskningar av gemensamma program. Eftersom granskningar enligt det europeiska förfarandet ofta sker på engelska kan det uppstå frågor om UKÄ behöver översätta yttranden eller beslut till svenska. I *Skrivelsen* anger Regeringen att " *I ärenden som har prövats av Justitieombudsmannen angående bl.a. ansökningar om anställning, befordran och forskningsanslag inom högskolan har exempelvis bedömningen varit att det inte finns hinder mot att sakkunnigutlåtanden och dylikt underlag för sådana beslut inhämtas på engelska.*¹⁷ Denna fråga behöver förtydligas för att klargöra hur myndigheten ska hantera språkavvändningen i sådana processer.¹⁸

Principer för deltagande i granskningar

Det kan även uppstå situationer där UKÄ behöver ta ställning till om myndigheten ska delta i en granskning eller inte. Detta aktualiserar frågan om UKÄ:s möjlighet att tacka nej till en granskning inom ramen för det europeiska förfarandet. För att hantera detta kan det finnas behov av att fastställa objektiva principer för granskningsperioder och deltagande i granskningar. Det kan också kräva att UKÄ utvecklar interna rutiner för hur sådana situationer ska hanteras.

---

¹⁶ Enligt det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program, gäller eventuella ackrediteringsbeslut i sex år.

¹⁷ *Kvalitetssäkring av högre utbildning* (2015/16:76), s.23

¹⁸ UKÄ:s beslut kan efter genomgången granskning få verkningar i andra EQAR-registrerade länder genom ackrediteringsbeslut, varför det är angeläget att yttrandet är skrivet på engelska.

Relation till övriga kvalitetssäkringssystemet

Införandet av det europeiska förfarandet innebär ett behov av metodutveckling inom myndigheten. UKÄ ser ett behov av att utveckla interna rutiner i samband med metodutvecklingen av granskningar enligt det europeiska förfarandet för att bland annat tydliggöra förfarandets relation till övriga komponenter.

Offentlighetsprincipen och hantering av handlingar

Lärosätenas samarbete med utländska aktörer kan även aktualisera frågor kopplade till offentlighetsprincipen. UKÄ ser ett behov av att i framtiden tydliggör vilka regler som gäller i Sverige avseende allmänna handlingar och publicering. I vissa fall kan det också vara relevant att den sökande organisationen anger vilken information som är affärskritisk och omfattas av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Genomförande av anpassning till det europeiska förfarandet

För att möjliggöra en anpassning föreslås en ändring i myndighetens instruktion för att möjliggöra kvalitetssäkring av gemensamma program enligt det europeiska förfarandet. Parallellt bör UKÄ genomföra en pilot efter att myndigheten utvecklat interna metoder och rutiner för dessa granskningar.

Nedan listas förberedande åtgärder som UKÄ bör vidta för att kunna utföra granskningar av gemensamma program enligt det europeiska förfarandet:

- utveckla interna riktlinjer och metodstöd för granskningar enligt det europeiska förfarandet, t.ex.

vägledning för lärosäten och för bedömare samt en bedömarutbildning

- etablera principer för deltagande i internationella granskningar, inklusive kriterier för prioritering
- ta fram rutiner för språkanvändning och dokumenthantering
- förtydliga hur granskningar enligt det europeiska förfarandet förhåller sig till övriga komponenter i kvalitetssäkringssystemet, t.ex. betygsskala för det sammanfattande omdömet.

Dessa åtgärder syftar till att skapa organisatoriska och metodmässiga förutsättningar för att kunna genomföra granskningar enligt det europeiska förfarandet. Erfarenheter från de första granskningarna bör systematiskt följas upp för att vidareutveckla metod och arbetssätt i dialog med högskolesektorn.

Slutsats

Sammantaget visar rapporten att det är möjligt för UKÄ att anpassa sitt kvalitetssäkringssystem till det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program, men att det krävs en instruktionsändring för att kunna genomföra granskningar av gemensamma program som ges av ett svenskt lärosäte i samarbete med utländska lärosäten.

UKÄ kan utifrån gällande lagstiftning inte erkänna granskningar som gjorts av en utländsk EQAR-registrerad kvalitetssäkringsorganisation eftersom det skulle innebära överlåtelse av förvaltningsuppgifter till tredje part. Frågan kan dock i huvudsak hanteras inom ramen för UKÄ:s metod där den samlade kunskapen avgör vilka program som granskas av myndigheten genom utbildningsutvärdering. Program som redan granskats av en EQAR-registrerad organisation kan således helt eller delvis undantas från UKÄ:s utbildningsutvärderingar.

UKÄ har därför valt att inte ytterligare utreda vilka förändringar i lagstiftningen som skulle krävas för att fullt ut kunna erkänna granskningar som gjorts av en utländsk EQAR-registrerad kvalitetssäkringsorganisation.

Analysen visar i övrigt att det i huvudsak inte finns några hinder för att anpassa UKÄ:s verksamhet till det europeiska förfarandets delar (Del B och C)

Införandet av det europeiska förfarandet bedöms endast innebära ett begränsat antal ärenden på kort sikt, men kan på längre sikt leda till ökad administrativ belastning och större osäkerhet i planering av verksamheten.

Vidare aktualiserar anpassningen ett antal praktiska och principiella frågor, såsom språkanvändning, deltagande i internationella granskningar, relationen till övriga delar av kvalitetssäkringssystemet samt hantering av offentlighetsprincipen i internationella samarbeten. Dessa frågor behöver hanteras genom förtydligade riktlinjer och interna rutiner på UKÄ.

Mot denna bakgrund rekommenderar UKÄ att

- UKÄ ges ett tydligt mandat att genomföra kvalitetssäkring av gemensamma program enligt det europeiska förfarandet genom en ändring i myndighetens instruktion

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

